

זמני השבת (ת"א):

כניסת השבת: 16:16

יציאת השבת: 16:17

כ"ב כסלו תשע"ו

גיליון מס' 244

שאל אביר וינדר

שאלות ותשובות על הפרשה

עונג שבת

מה מונע את התפלה מלהתקבל?

"מה בצע כי נהרוג את אחינו" (לז, כו).

הנה ידוע כי בשמותיהם של שלושת האבות: אברהם יצחק ויעקב רמוזות שלוש התפלות שחרית מנחה וערבית, כי אות שנייה של כל אחד מהאבות רומזת לזמן התפילה אותה תיקן, אברהם תיקן שחרית שהיא בבוקר, יצחק תיקן מנחה שהיא בצהריים, ויעקב תיקן תפילת ערבית שהיא בערב.

והנה ידוע כי השופך דמו של אדם אין תפילותיו נשמעות, שנאמר "גם כי תרבו תפלה אינני שומע, ידיכם דמים מלאו" (ישעיה א),

וזהו שרומז בס"ד הפסוק הנ"ל: "מה בצע כי נהרוג את אחינו", היכן תהיינה תפילותינו שבבוקר צהריים וערב - ראשי תיבות **בצע**, הרי לא תתקבלנה כאשר נהרוג את אחינו.

נועם התורה

1. מדוע אהב יעקב את יוסף מכל בניו? (ל"ז, ג' רש"י)

יעקב אהב את יוסף כי הוא נולד לו לעת זקנתו וכל מה שיעקב למד משם ועבר מסר ליוסף, ועוד שזו פניו של יוסף דומה לו.

2. יעקב עשה ליוסף כתונת פסים, כיצד למדים מהמילה פסים על צרותיו של יוסף? (ל"ז, ג' רש"י)

שיוסף נמכר לפוטיפר, לסוחרים, לישמעאלים ולמדיינים. נוטריקון-פסים.

3. מניין למדים מתוך גנותם של אחיו של יוסף את שבחם? (ל"ז, ד' רש"י)

שנאמר: "ולא יכלו דברו לשלום", שהם לא דיברו אחד בפה ואחד בלב, אלא הראו לו את שנאתם אליו ולא עשו עצמם כאוהביו.

4. מה היה החלום

הראשון שחלם יוסף? (ל"ז, ז') שהוא ואחיו מאלמים אלומות בתוך השדה, והנה קמה וניצבה אלומתו בקומה זקופה והאלומות של אחיו השתחוו לאלומתו.

5. מה היה החלום השני שחלם יוסף? (ל"ז, ט')

שהשמש והירח ואחד עשר הכוכבים משתחוים לו.

6. מה היתה תגובת יעקב על החלום? (ל"ז, י' רש"י)

אביו גער בו ואמר: "הבוא נבוא אני ואימך ואחיך להשתחוות לך ארצה?" הרי אימך כבר מתה, יעקב אמר זאת כדי שבניו לא

יקנאו ביוסף, לכן אמר כמו שאי אפשר שאימך תבוא להשתחוות לך כך כל שאר החלום בטל.

7. מה למדו חכמים מעניין זה? (ל"ז, י' רש"י)

שאין חלום בלא דברים בטלים.

8. מה תיכננו האחים לעשות ליוסף כשראוהו מרחוק ומי הצילו? (ל"ז, כ"ג)

האחים תכננו להרוג את יוסף ולהשליכו לבור ולומר ליעקב אביהם שחיה רעה אכלתהו. אך ראובן הציל אותו מידיהם והציע להשליכו לבור מבלי לפגוע בנפשו, ותכנן שאח"כ יבוא ויצילוהו מהבור.

9. מה באמת עשו האחים ליוסף? (ל"ז, כ"ד)

הפשיטו את כתונת הפסים מעליו והשליכו אותו לבור ואח"כ מכרו אותו לישמעאלים.

10. "והבור ריק אין בו מים" מה הקושי במילים אלו ומה התירוץ? (ל"ז, כ"ד רש"י)

אם הבור ריק אז ברור שאין בו מים, אם כן למה מדגישים זאת? אלא שהבור ריק ממים אך יש בו נחשים ועקרבים.

11. כמה שנים התאבל יעקב על יוסף עד שירד למצרים וראה אותו? (ל"ז, ל"ד רש"י)

יעקב התאבל על יוסף 22 שנה. יוסף היה בן 17 כשהושלך לבור, ובן 30 היה בעומדו לפני פרעה, הרי עברו 13 שנה ועוד 7 שנות שובע ושנתיים הרעב עד שבא יעקב למצרים=22 שנה.

הלבנת פנים

הגאון ר' חיים עוזר זצ"ל נודע בגאונותו וצדיקותו, הזיכרון שלו היה מדהים, והיה מסוגל לכתוב, ולדבר עם זולתו במקביל.

פעם בעת משא ומתן בהלכה, אמר לתלמידיו שיש במסכת ברכות בדף נ', התייחסות לסוגיה שבה התפלפלו.

קם משה, מגאוני תלמידיו ואמר: "סליחה כבוד רבנו, הסוגיה הזו נמצאת בדף נ"א"

"לא", ענה הרב, "זה נמצא בדף נ"ו והמשיך את השיעור.

משה התעקש על דבריו ותוך כדי ויכוח, קם לעבר הספריה לפתוח את הגמרא ולהוכיח את צידקתו לעיני כל התלמידים.. הרב קם ממקומו ועצר את הבחור מללכת אל הספריה.

"וכי קל בעיניך לבייש אדם ברבים?" שאל ר' חיים את תלמידו.

חיוך של ניצחון עלה על שפתי משה כי הבין מדבריו שצדק..

מיד בהגיעו לישיבה, פתח לעיני חבריו את הגמרא להוכיח את נצחונו.

לתדהמתו גילה שאכן הרב צדק, זה היה בדף נ' ולא בדף נ"א.

אז הבין משה שהרב התכוון בעצם למנוע ממנו בושה לעיני כולם.

לא פעם אנו רואים בחבר דברים שלא מקובלים על דעתנו ואנו רוצים להוכיח אותו.. לא פעם אנו יכולים להציל את עצמנו מנזק אך זה בא על חשבון השפלת החבר ברבים.

אמר רבי שמעון בר-יוחאי: "נח לו לאדם שיפיל עצמו לכבשן האש ואל

ילבין פני חברו ברבים" (סוטה י:); המלבין פני חברו ברבים כאילו הרגו, פניו נעשים לבנים מבושה.. אין דבר יותר גרוע מלבייש את החבר בפני אחרים.

אם ברצונך להוכיח את חברך ולהראות

12. שנה שבה התאבל יעקב על יוסף כנגד מה באו? (ל"ז, ל"ד רש"י)

כנגד 22 שנה שבהן יעקב לא קיים מצוות כיבוד אב ואם, 20 שנה שהיה בבית לבן ושנתיים בדרך בשובו מבית לבן.

13. מדוע נסמך עניין

יהודה לכאן והפסיק את עניין יוסף? (ל"ח, א' רש"י)

ללמדנו שהאחים הורידו את יהודה מגדולותו כשראו בצרת אביהם שהתאבל על יוסף, הם אמרו ליהודה: אתה אמרת לנו למכור את יוסף, אילו היית אומר לנו להשיבו היינו שומעים לך.

14. מי הם ער, אונן ושלמה?

בני יהודה מהאישה שגייר שהיתה בתו של שוע שהיה אדם חשוב.

15. מדוע דחה יהודה את תמר

כלתו מלהשיאה לשלה בנו לאחר מות ער ואונן? (ל"ח, י"א רש"י)

יהודה חשש פן ימות שלה בנו כשינשא לה, כי חשב שאולי תמר מוחזקת שימותו אנשיה כשם שמתו ער ואונן.

16. מה העירבון שנתן יהודה

לתמר כלתו? (ל"ח, י"ח)

הטבעת שהיה יהודה חותם בה, השמלה שהיה מתכסה בה כדרך האנשים החשובים והמטה.

17. מי הם שני הבנים שנולדו

לתמר מיהודה ומדוע נקראו כך? (ל"ח, כ"ט רש"י)

פרץ וזרח. פרץ - מלשון חוזק, שפרץ ויצא לפני אחיו, כי אחיו כבר הוציא ידו לצאת ראשון והכניס ידו חזרה. זרח - על שם מראה זריחת חוט השני שהמילדת קשרה על ידו.

18. כיצד פתר יוסף את

חלומו של שר המשקים? (מ', י"ג)

שבעוד שלושה ימים פרעה יסלח לו וישיב אותו לתפקידו הקודם.

19. מה ביקש יוסף משר

המשקים? (מ', י"ד)

שכאשר פרעה ישיב אותו אליו שהוא יזכור אותו ויעשה עימו חסד ויזכיר אותו לפני פרעה כדי שיוציא אותו מהמאסר, אך שר המשקים לא זכר את יוסף.

20. כיצד פתר יוסף את חלומו

של שר האופים? (מ', י"ט)

שבעוד שלושה ימים פרעה ישא ראשו מעליו ויתלה אותו על עץ והעוף יאכל את בשרו.

הלימוד בעלון מוקדש לעילוי נשמת

אברהם צבי בן שמואל ז"ל

ולרפואתם השלמה והמהירה של

רחל אורה בת חנה רבקה, נתן יעקב בן ליהו

לקבלת העלון כל יום רביעי באימייל ניתן לפנות ל: ShealAvicha@gmail.com

לארכיון העלונים: www.pirsuma.com/shal_avicha

ודמך ישפר.

אם תנהג כך תזכה לשכר עצום, כמו תמר כלת יהודה שזכתה בעבור ששתקה ולא ביישה את יהודה שיצאו ממנה מלכים ונביאים...